

Paulina Botiș

Етимология и фолклор
на село Попец-Леордени

(Etymology and folklore
of the village of Popeș-Leordeni)

The present text was accepted as a diploma thesis in philology (specializations: Bulgarian language and literature, Romanian language and literature) by the Faculty of Slavic languages of the University of Bucharest in 1969.

The paper treats the history, language and folklore of the Bulgarian population of the village of Popești-Leordeni on the outskirts of Bucharest, documenting the folklore with a collection of original texts. At the time of writing, there still lived about five thousand Bulgarians in the village, whose ancestors had settled there in 1834. However, the process of assimilation to the Romanian majority was already well under way; today, Popești-Leordeni is an exclusively Romanian-speaking town.

The author, now living in Cologne, wishes to publish this text as a testament to a minority group that managed to survive for over a century.

Digitized by Daniel Bunčić and published as a searchable facsimile
on the Cologne University Publication Server (KUPS)
of the University and City Library of Cologne (<https://kups.ub.uni-koeln.de/>)
in March 2022

© Paulina Botiș 2022

This work, including its parts, is protected by copyright. Any use without the author's consent is prohibited. This applies in particular to electronic or other reproduction, translation, distribution and making available to the public.

Съдържание

Село Попец-Леордени [История] А 1-4

Език А 5

[Фолклорни текстове] В 1-31

Библиография [В 32]

Село Попещ - Леордени

Селото Попещ-Леордени се намира в югоисточната част на град Букурещ, на 9 километра от географският му център и е образувано от три села: Леордени, Попещ-Ромъни и Попещ - Кондурату . Сега тези три села са се слели в едно и имат еднообразно име Попещ-Леордени.

В монографията на село Попещ-Леордени се казва " Съществуват данни че през XVII век, земята на която се намира сега селото Попещ-Леордени е принадлежала на областния управител на държавната хазна, Хризя, по времето на княз Антоние / 1669-1672/

След това, селото /Попещ/ е било имение на летописеца Раду Попеску и в XVIII век и началото на XIX век на гръцкото семейство Кондурату.

В югоисточната част на Попещ Кондурату е бил чифлика на Строе Леордеану, прочут болярин по време на Антоние Водъ, а към края на XVIII век става собствеността на гръка Михай Ману ктитор на румънската черква от Леордени, построена в 1801 година.

Селяните от Леордени и Попещ-Ромъни, румънци по произход, са били крепостни селяни и са дивяли в голяма мизерия.

Онази част на селото в която днес живеят българи, от края на XVIII век до първата половина на XIX век се е наричало Кондурату, защото в това време тази земя е била владение на гръцкото семейство Кондурату. Тези сведения се дават от Йон Флореску, адвокат, вече на много напреднала възраст, който знае тези неща от Леон Коста-Фору, последният болярин от селото Попещ-Леордени.

След като се заселват тук българите, селото започва да се нарича Попещ-Павликени понеже българите, които са се заселили тук, са били католици-павликени.

Една голяма част от това село е населено от българи. В момент живеят тук около 5000 българи.

Българите от Попещ-Леордени са дошли в 1834 година от североизточната част на България по-точно от селата Белене и Сряшш по ре причини.

Тези българи, откъснати от своята родина, изгубват съзнание!

за принадлежност към българският народ и постепенно населението се порумънчва.

Н₃с ни интересува само онази част от днешното село, където живеят българи и когато пишем Попещ-Леордени ще разберем само българското население от това село.

Историята на България и Румъния посочват причините за емигрирането на българи в чужбина.

В историята на България се казва: " След поземлената реформа от 1854 г. селяните не били в състояние да усвоят достатъчно количество земя, за да създадат самостоятелни и жизнеспособни стопанства. Тази реформа оставила неразрешен аграрния въпрос чак до Освобождението и обрекла по-голяма част от българските селяни на постоянен глад за земя. Започнала ежегодна емиграция на селяни във Влашко, Сърбия и Бесарабия" / Ист. на България, том I, Инст. за ист. на БАН, София 1954, стр. 362/

Първата половина на XIX век е пълна със събития за българският народ. По това време България се намира в под тежко турско робство. Руско-турските войни от 1806 и 1828 гг. донесят големи бедствия на българите. Те помагали на руските войски и "заради това активно участие във войната, българите понесли след истеглянето на руските войски във Влашко, тежки преследвания и наказания от турците, а заедно с руските войски се изселили над 3000 български семейства, повечето от северноисточна България, защото знаели, че ги очаква турско отмъщение" / Ист. на Бълг. стр. 334/

Л. Милетич обяснява с подробности положението в източна България през 30-те години в статията " Нашите павликяни" / Сборник за народни умотворения, София 1903 г./ Той казва: " От 1827 година до края на 1830 година е било опасно да се преминава Дунава, така че не е било възможно нито писмо да се испроводи във Влашко и обратно". Според една бележка във един друг ръкопис, който намерих в Оряш, през 1829 г. в Оряш квартирували турски войски и тогава няколко семейства от тук уж ~~са~~ избягали във Влашко".

Милетич разказва как свещениците от селата Белене, Оряш и Трънчевица са преминавали често пъти Дунава, идвали са в село Чопля и обратно. / Милетич " Сборник за народни умотворения, София 1903, стр. 105/ Може би заедно със тези свещеници са идвали и бежанци, които са се заселвали в околностите на Букурещ.

Проф. Стойко Стойков казва че " През дългият и променлив исторически живот, който българският народ е водил в Балканският полуостров, много пъти значителни етнически маси доброволно или насила са напуцали родните си земи и са се заселвали в далечни области. Едни от тях са се претопили и изчезнали. Значителни българско

население е имало на много места в Румъния, но никой от тях постепенно са се претопили и изчезнали. Така например в околностите на румънската столица Букурещ е имало редица села, които са били населени само с българи, но от тях днес е останало компактно население само в няколко като Чопля, Попещ-Леодени, Дудещ, Брънеци. Но и тия българи постепенно губят националния си облик, защото младежта слабо знае родния си език и съзнателно се порумънчва" / Ст. Стойков, Българската диалектология, София, 1936, стр. 95-96/

Специално за Попещ-Леодени в монографията на селото пише: След холерната епидемия от 1812 г. известна под наименованието "чума луй Караджа" изглежда че селото Кондурату е запустело така, че болярите Александру Кондурату и Михай Ману канят българи от Чопля, Фрумушани, Дудещи, които са били дошли в тези села от селото Бобълна от България и селото Вингэ от Банат за да обработват земите" / С. М. Литман, монография на село Попещ-Леодени /.

Не знам колко са точни данните дадени в монографията на селото Попещ-Леодени, обаче условията при които са дошли и заселили селото са дадени точно.

Един от наследниците на сеиейство Коста-Фору, Нику Коста-Фору, свещеника Миллер / от селото /, както и много възрастни хора от селото казват че след чумата наистина болярите са нямали работна ръка и тогава поканват българи да им обработват земята.

Във втората четвърт на XIX век намираме около 30 български семейства в Попещ-Кондурату. Свещеника Миллер / починал / казва: " Отец Никола Пенев е дошъл заедно с жителите на Попещ-Леодени от България. Той служи тук от 15 август 1834 г. до 31 февруари 1875 г. Този поп направил първата служба в една кошара. Постепенно, той събрал пари и направил черквата от дъски залепен от двете страни с кал. На мястото на тази черква е била построена сегашната черква в 1886 г. от отец Франциск Патерок / Густав Миллер, История на римско-католическото население Попещ-Леодени, 1936, намира се в черквата от Попещ-Леодени /

Според регистрите, които се намират в черквата, не можем да кажем че отец Никола Пенев е дошъл в 1834 г. понеже той зарегистрира първото негово кръщаване през декември месец 1835 г., а първото кръщение в черквата станало на 15/27 август 1834 г. от отец Стефан Монетти от Чопля. На надгробният камък, намиращ се в самата черква, пише че отец Никола Пенев е роден в Чопля в 1813 г. и умрял на 64 годишна възраст в 1875. Този камък е погрешно написан защото ако е починал в 1875 г. на 64 години, тогава значи че е роден в 1811 г.

Предполагам, че първите кръщения са били зарегистрирани в

Чопля на отделен регистър и след като е назначен в Попец-Леордени, отец Пенев се регистрират кръщенията на същият регистър.

Предполагам това защото седемте кръщения са регистрирани от отец Стефан Монетти в 1834 г., а започвайки с декември 1835 подписва вече Никола Пенев.

В регистрите за кръщения, умрели, които се намират в католическата черква, също и сключване на брак, не се споменава името Попец-Леордени. В регистъра са регистрирани 93 деца за десет години / 1834-1844/.

Значи можем да предположим, че българите от село Попец-Леордени са се хаселили тук в 1834 г. и са били около 30 семейства. Щом за десет години се раждат 93 деца, не могат да бъдат повече семейства.

Първият мъртвец е регистриран в 1835 г. В първи том не се показва мястото на раждане на покойниците, обаче във втори том / I том- 1835-1872/ II том- 1873 - 1885/ това е отбелязано. От датите във вторият том научаваме че в 12 години умрели тук, 40 души, от които 10 души са родени в село Белене, 8 в Оряш, 7 в България/не е отбелязано къде точно/, 9 в Чопля, 4-6 души на други места - един в Унгария, един в Брашов, един в София и т.н.

На датите от регистъра за умрели може да се вярва напълно, защото те се потвърждават и от два други факта: I. Най-голяма част от населението в Никополско са павликени т.е. католици и II. говорът на българите от Попец-Леордени е много близък на говора от Свищовско и Никополско.

Като доказателство, трябва да приведем и сходството в носителите на селяните-българи от Попец-Леордени с това на селяните от Северна България.

ЕЗИК

Най-голямата част от населението в Попещ-Леордени е двуезична. Младешите знаят румънски по-добре от хората на средна възраст, а последните по-добре от старите.

живеейки повече от сто години сред румънско население, българите от Попещ-Леордени са претърпели силно румънско езиково влияние. Покрай българските думи, много често се срещат думи, взети от румънският език особено названия на нови предмети и нови явления в живота.

Ето българският език на една 30-35 годишна селянка в един обикновен разговор: Бей нь мъгъзинъ дъ купъ йнь кръватъ нь Ани-куцътъ. Кай чый требъ нь шкулътъ. Ле ми йзедя дънетъ тес ынвъцътуръ, мъръ Кълынну" /т.е. "бях в магазина да купя една връзка на Анка. Казава че и трябва на училището. Нали ми изядоха дните тези учители, мъре Калино..."

Забелязваме тук, че от три изречения, три думи са вече румънски.

В последното време, много често идват в Попещ-Леордени на гости българи от Свищовско, Белене и други села, далечни роднини на селяните от Попещ-Леордени. Лично аз слушах как говорят българите-гости и забелязах, че говора им е подобен на българският от Попещ-Леордени. Освен това, между говора ~~от~~ на българите от Банат и българите от Попещ-Леордени има поразителни сходства.

Въпреки това нито един селянин от Попещ-Леордени няма роднини в Банат, нещо, което говори, че те не са от едни и същи села, или като се има пред вид, че българите от Банат са се изселили много по рано от България - близо сто години преди тези от Попещ-Леордени, може да се допусне, че всякаква връзка между тях е била прекъсната. Българите от Бешенова Веке / Банат / знаят че са се заселили тук в 1738 г. и подържат днес връзки със селата Български Геран / Никополско / където имат роднини.

Говорът на българите от Попещ-Леордени както и на българите от Банат много прилича на павликянският говор, който се отнася към родопските говори и от него правим извода, че павликяните от Банат и Попещ-Леордени, от Свищовско и Никополско имат общ произход, Родопите.

сулдетин Питър разпитъ, мамо
ди имъ моми фубави
там да иди да се налиби, мамо
там да иди да се налиби, мамо
мама за сулдетин ны мъ дауъ
мама за сулдет ни дауъ

сулдетин Питър разпитъ
ди имъ сенкя дьбилъ
там да иди дъ съ наспи

сулдетин Нитър разпитъ
ди имъ вину чървину
там да иди дъ съ нъпий, мамо

сулдетин Питър разпитъ
ди имъ моми фубави
там да иди да се налиби

мъре мумиче мънену
що ми заменуваш дугиня
що ни пъзъруваш й ут мине
нимъм ли стукъ зъ тибѣ
нимъм ли какъ зъ мине

Инак върри през горица зелена
тотин пий със лулица чървинъ
нима дума с кугу щих са раздума
вари кунче вари мунче ни дума
снущи вичър и куне и сиби
там нъмерий до три моми фубави
пъръшнътъ фубавица ний твърды
турата й пурдай кунчъ зъ мине
трыкятъ й залужыся уткръмныся

Пофалил му сей Никулчу
пофалил му сей Никулчу
на нигув верын другарин
чы нигувайть булка Русанка
ут кърчумъть гу чекъ
чекъль булкъ пучекъ
чекъль Русанка пучекъ
тры лытры памук пръпрель
тры лытры ут дървъну маслу изгурель
и Никулчу ут кърчумъ ны доадъ
тры пѣть петлы попелы чы йей нѣмерыль дремкъ
чы йей сѣльгѣль майкъ и
я легѣй булку ѳубѣуъ
куги Никулчу ут кърчымъ путрупне
я за та будна сѣбудъ
таманъ ми й Русанка задремъ
ету й Никулчу путрупнѣ
чы гу й зачулъ майка му
я чекѣй Никулчу пучекѣй
ты цель нуш Никулчу на кърчумъть
сѣс туйтъ верны другаръ
сѣс туйтъ верны кумувъ
па туйтъ булкъ Русанка
цель нуш й яль и пыль
сѣс туйтъ верны другаръ
катый зачуал Никулчу
устър буздуган ми й забыл
и Русанка й убуднал
и Русанка извыкъ изрѣуа
я чекѣй Никулчу пучекѣй
да ты верну и прау убадъ
чы цель нуш сѣм прель й пръпрель
тры лытры пѣмук пръпрель
тры лытры ундѣлем изгурель
тры пѣть пытлы пупелы
чы мѣ й нѣмерыль дремкътъ
чы мѣ й сѣльгѣль майкъты

я легъй булку Русанка
куги Ныкулчу путрупне
й ут кърчумътъ
яз за та будна събудъ
кат ми й зачуъл Ныкулчу
яз съ убуднай Русанки
й убърнъл нужь й у нигу

х х х

Либилу се лагалу се
ут мѣнѣнку ду гулему
паднѣ либи рѣзбулы съ
туй мийзпраты ыйну писму
да отида да го вида
да го питам како иска
туй ми иска диту нимѣм
пусред зима жѣлтѣ дулѣ
жѣлтѣ дулѣ белу грузги
удий дулу, удий гурѣ
како трѣсый ны нѣмерый
дѣрву има дулѣ нимѣ
лозѣ има, грузги нимѣ
яз съ вѣрнай наназаки
чы съ сретый със сѣндуту
къмбѣлуту бый зѣ мѣртѣу
кът съ сретийй пѣрву либи
туй си слези дѣ гу види
да гу види каку иска

.....

Сеялу деду бусылекъ /3/

настървы съ , настървы съ на мылады моми

настървы съ, настървы съ на мылады моми

И деду улал инътъ

и деду улал инътъ

пусны мѣ деду чы ны сѣм аз

пусны мѣ деду чы ны сѣм аз

И деду улал турътъ

и деду улал турътъ

пусны мѣ деду чы ны сѣм аз

пусны мѣ деду чы ны сѣм аз

И деду улал трыкятъ

и деду улал трыкятъ

пусны мѣ деду за ты прудъ баба

щю да прауъ с бабата

дурди сы ты мыладъ

х х х

Ни съ улавей либи ли пукрай мене
ни съ улавей либи ли пукрай мене
ам съ улавей либи ли срещъ мене
ам съ улавей либи ли срещъ мене

Куга урур, либи ли, упни трупни
куга уру, либи ли, упни трупни
пугледни ме , либи ли, насмигни ми
пугледни ми, либи ли, насмигни ми

Заку гу биеш мали
за наща Донка
за наща Донка мали
за межаратъ
за межаратъ мали
за чукълатъ

И уснуцы фудий за удъ
й у съ зъварий
каку мъ й правыш либи
каку зъ прауъ
куй секуй със рѣдусттъ
туй да съ земи

· х х
 х

Пининъ мака на стул съдеш
на стул съдеше мъръ й Пинка плътеш
им я плътеш мъръ им я гадееш
чы съ й Пинка мъръ ръзсърдыль
чы сый бегнълъ мъръ удул на мала
удул на мала й у чычвъ си
у чычвъ си й у градинка
й у градинка пуд кълунка
пуд кълунка мъръ й пуд тръндѣфль
чы я съгльдыл младу турче
иска му се да я беси
да я беси мъръ да я коли
.....

х х х

Тачи, тачи мамо шарыну цыдылчъ
шарыну цыдылчъ
мама мЪ й прудылъ на гъбки
гъбки ны нЪмерий
цыдылчъ зъгубий
назакъ наща къща уру пЪпълену
уру пЪпълену
уру пЪпълену, гумну рЪзпълену

Х Х
Х Х

Руса мома роса брала
дито брала там заспала
дито брала там заспала
че ми ѝ згазду младу ушчерче
е бре мунче, е бре ушчерче
брат да ми бъдеш брат да ми устаныш
да мъ зънсиш ду луйзѣтъ
ду луйзѣтъ, ду дунятъ
ду луйзѣтъ, ду дунятъ
ду дунятъ нѣкрѣй силу
нѣкрѣй силу чекъ у дума
чекъ у дума чекъ у къшы
чекъ у къшы на удѣра
мѣгарь нимѣй мы, мѣгарь дубийй мы
мѣгарь нимѣй мы, мѣгарь дубийй мы

х х
 х

Ах мъре мома малка й мома
ружа румена
ах чы къде е туя татко
я къжи, къжи
ах муя татку й на дугиня
винци да пию
ах испыль гу й чърнѣтъ чумѣ
я къжи, къжи

Ах мъре мома малка й мома
ружа румена
ах чы къде е туята мѣйка
я къжи, къжи
ах муята мѣйка й нѣ чъркуъ
свещ да зѣпали
ах зѣпалыль й чърнѣтъ чумѣ
я къжи, къжи

Ах мъре мома малка й мома
ружа румена
ах чы къде и туя бачу
я къжи, къжи
ах муя бачу й нѣ съденка
моми да люби
ах зѣлюбила гу й чърнѣтъ чумѣ
я къжи, къжи

Ах мъре мома малка мома
ружа румена
ах чы къде е туятъ кака
я къжи, къжи
ах муйтѣ кака й на хуруту
хуру да играй
ах разигралы я чърнѣтъ чумѣ
я къжи, къжи

Мику ле мома Мику ле
я доста мику ле мома фодыш
кокуты мику мома фодыш
свѣтъ мику го урыс я палы
със туйте, мику ле, чѣрны учы
със туйте, мику ле, чѣрны вѣжды
изгуры, мику ле, бѣлгѣрѣ
бѣлгѣрѣ, мику ле, турскѣ зѣме
със туйтѣ мику тѣнкѣ снѣга
със туйту мику ле белу лицо

мѣрь мумиче китлѣнче
бѣще ти лижи да умри
никѣ си лижи да сы умри
ясъ вороту ны сый уставѣм

мѣрь мумиче китлѣнче
мажя ти лижи да умри
никѣ си лижи да сы умри
ясъ вороту ны сый уставѣм

мѣрь мумиче китленче
либиту лижи да умри
пусту да и выдѣ със уру
пусту да и выдѣ със уру

х х
х х

Фоди мома за уда
със два стона шарени
Йох аман, аман
подир вари либито
и на мома кажееш
Йох аман, аман
я стой моме почекай
две три думи да ти кажа
Йох аман, аман
две три думи да ти кажа
Й ут стомна уда да пия
ни я фана за стумна
ам я фана за рѣка
Йох аман, аман
чи и строши прѣстънъ
викна мома да плаче
Йох аман, аман
оле блже що стана
как ще кажа на мама
Йох аман, аман
ны мы й мажя кѣту мажя ам ый майкѣ мащица й
Йох аман, аман

х
х х

Крыуъ крушъ, Янке ле, нъ урѣтатъ
ти си муйтъ яго ле, муя ~~крява~~ душа
да ми додеш Янке над вичѣра
да ми паднеш, Янке ле, у куленъ
да ми брѣкнеш й у джубове
да ми изуадыш, Янке ле, дрибны кулчувъ
да мы утклучыш, Янке ле, жълты сѣндѣцы
да мы изуадыш, Янке ле, тѣнкъ риза
тѣнкъ риза купрѣниуъ
дивѣт прѣста, Янке ле кир нѣбралъ
нимѣм й удъ, Янке ле, да ты я упѣръ
стуры дубре, Янке ле, й упѣры я
нимѣм сѣпунъ, Янке ле, да ти я упѣръ
туйтъ рѣце, Янке ле, два кѣлѣпъ
~~нимѣм~~ й удъ, Янке лк, да ти я упѣръ
туйтъ учы, Янке ле, два гаранъ
нимѣм слѣнце, Янке ле, да ти я исуша
туйту лица, Янке лк, ясну слѣнце

х

х

х

На кугу му й жынатъ дѣбилъ мамо
на нигу субъ ни требъ мамо
на кугу му й жынатъ фубанка мамо
на нигу чъркуъ ни требъ мамо
на кугу му й жынатъ слабычкъ мамо
на нигу зѣмня ни треба мамо
на кугу му й жыната чърничкъ мамо
на нигу ваксъ ни треба мамо
на кугу му й жыната мѣнѣнкъ мамо
на нигу стулче ни треба мамо
на кугу му й жынатъ висука мамо
на нигу съльбъ ни треба мамо

х х х

Либи ли се Стуян и Тудура
дивѣт гудыны и пулвынѣ
и у дисѣтъ съ нѣпуснѣя
чы сы утышѣл Стуян на Тудурнѣ джам
и Тудура за друкъ я гудѣт
чы гу сѣгльдѣлѣ Тудурнѣ нѣвестѣ
чы сы излезѣ нѣуѣнкѣ ут къщы
я иды сы бѣ брат Стуяне йды сы
чы наща зѣлѣм Тудурѣ за друкъ я гудѣт
чы сы трѣгнѣ Стуян и зѣплакѣ
мамо, мамо убѣуѣ майка
за са болно рѣзбула
я ныде Стуяне ныде
чы мама Стуяне другѣ зѣ т нѣмеры
чы мама Стуяне пу убѣуѣ зѣ т нѣмеры
ны мы я требѣ мамо ны мы я требѣ
дѣ бѣй пузлѣтинѣ мамо ут краката
ут краката й ду главатѣ
ны мы я требѣ ны мы я требѣ
куга нѣ Тудура за уитар да утыят
на мине мале за дѣски да утийты
кугѣ Тудура, Тудура я дыгѣт
и мине мамо на нуслу да караты

Сынътъ цвече цѣѣтеш
куя я мома бъреш
на три китки я кичеше
пършнѣтъ китка за зѣкя
турѣтъ киткъ за кума
трикѣтъ киткъ за силу
чы мы й силу висѣлу

х х х
х х х

Дивѣтъ гудыны кѣтъ съдей мы Пинки
на ващо ханче дугинче, джаном
пытъ лы Пинки мѣйкѣ ты, джаном
дава лы тибѣ за мине
ны сѣм я Гѣоргѣо пытьль джаном
а снуцы сѣм я слущѣль
мама на тѣта думѣши, джаном
да дѣдим Пинѣ за Гѣорги
тѣта на мама думѣши, джаном
да имѣм дивѣтъ дѣщѣры, джаном
й на Гѣоргѣъ ны даваѣм
чы Гѣорги гидия млада
гидия млада вакля
кѣщѣтъ си я залача
за руйно вину чѣрвину
за лютъ ракия быстрѣ
на вину вади ножовѣ
пѣ на ракия пищовѣ

х х
х х

Върни се върни се либи Марике
върни се нънъзакъ
чы тамы имъ гуръ гулемъ
ни можеш да менеш
чы съ нъпрауъ нъ инъ зъмнъя
че съ прбултъ
и пакъ вѣс тибѣ либи че дода
чы ас съмъ веч тойта

Върни се, върни се либи Марике
върни се нънъзакъ
чы тамы имъ удъ гулемъ
ни можеш да менеш
че съ направъ на инъ рыбъ
че пръплауъмъ азъ
и пакъ вѣс тибѣ либѣ че дода
чы ас съмъ веч тойта

Върни се, върни се либи Марике
върни се нънъзакъ
чы и ас имамъ майкъ липна
ни можеш да жовеш
и ас че дамъ червен шукер
че я услѣдъ
и пакъ вѣс тибѣ либи че дода
чы ас съмъ веч тойта

Върни се, върни се либи Марике
върни се нънъзакъ
чы ас имамъ жына й дыца
ни можеш да жовеш
че са напрауъ на йна чума
че ги измуръ
и пакъ вѣс тибѣ либи че дода
чы ас съмъ веч тойта

Мъръ знаш лы Мыну лы, пумныш лы Мыну
знаш лы Мыну лы, пумныш лы Мыну
къту бей аз ратъй у уас
къту бей аз ратъй у уас
и ты Мыну кучтъ ранееш
и ты Мыну кучтъ ранееш
и зъ мине кумачтъ уставееш
и зъ мине кумачтъ уставееш
яля аз ны сьм у уас
яля аз сьм другу Мыну ле
дауъй Мыну, дауъй Мыну
бачьнуту зьту Мыну ле
макьнуту срьбру, Мыну ле

А, събрали съ съдѣмте лѹди
съдѣмте лѹди й съдѣите млади
а, на таз стара, стара плѣмнынѣ
вину пият й учы съ прѣлыуѣт
куй зѣ йзлезы юнак нѣд юнацѣтѣ
а, кѣт й зѣчуѣл Марку Крывылянынѣ /2/
инѣж прѣстѣпы нѣсред Дунѣу сы утыди
дуа пѣтѣ прѣстѣпы накрѣя сы излезѣ
чы сы утыди у моминѣ градина
чы с нѣбрѣ пѣзуѣ жѣлты дулы
пѣзуѣ жѣлты дулы, пѣзуѣ сѣс миризми
пѣзуѣ жѣлты дулы, джубувѣ сѣс миризми
чы сы й зѣл алыцѣ крѣлыцѣ
алыцѣ, крѣлыцѣ, пупуѣ дѣщѣрыцѣ
чы сы утыди нѣ туз бел Дунѣу
чы сы зѣсукѣ златныте рѣкаве
чы сы узбуднѣ устры буздуганѣ
инѣж прѣстѣпы, нѣсред Дунѣу сы утыди
дуа пѣтѣ прѣстѣпы, нѣ брегѣ сы стигнѣ
чуай, чуай, чуай, виком викаѣшы
ейла буже ейла да м пумугныш
чы мѣ глѣтнѣ рыбѣ ду рамуту
чы сы йзлезѣ Марку Крывылянынѣ
ут туз бел Дунаѹ
чы сѣ среты с Фылыпѣ Мѣджернѣ
кѣде утуадѣш Марку Крывылянынѣ
яз утуадѣм булкѣ дѣ си трѣсѣ
булкѣ да си трѣсѣ нѣ муя прылыкѣ
кѣде утуадѣш Фылыпѣ Мѣджернѣ
яз утуадѣм нуцѣ да сѣнуѣм
нуцѣ да сѣнуѣм дрибны пѣрпѣлыцы
дрибны пѣрпѣлыцы, зымны ярѣбицы

Тудуру мамо Тудуру
кѣкѣи сѣм тѣ мамо сѣнуѣлѣ
Тудуру чы имѣш смрѣкѣ ут муйтѣ рѣце дѣ умриш
Тудуру мамо Тудурѣ
я стѣни рану пудрѣни
тѣ макѣ го вижда трѣгне
дивѣт гудыны й пулвынѣ
дѣ нусы мамо погины
чы сѣи уѣрнѣл Тудур нѣнѣзакѣ
сѣс нигуѣтѣ му ратѣя
и мѣнѣл прѣз бѣлгѣрску силу
я дѣ укарѣм чардатѣ
дѣ укарѣм чардатѣ у мамынѣ
муж дѣ сѣи мамѣ пучынѣлѣ
туй глѣдѣл гуре, глѣдѣл дулу
сѣглѣдѣл сѣи нигуѣтѣ булкѣ
яйла булку насѣм
пугинѣ лы туйтѣ мѣйкѣ
яла булкѣтѣ му убадылѣ
яла ны и пугинѣлѣ
яз за идѣ дѣ укарам
таз нуц чардатѣ у гумнуту
яз зѣ сѣ уардѣ, нѣ дисѣт сѣт зѣ дудѣ
дѣну мамо сѣ лисну прѣспалѣ
тѣманѣ сѣи нѣ дисѣт Тудур сѣи душѣл
прау уѣз булкѣтѣ сѣи улѣзѣл
тѣманѣ уѣз булкѣтѣ сѣи лигнѣл
и нигуѣтѣ мѣйкѣ
я дѣ выдѣ дѣ ны бѣи дѣ й улѣзѣл некуй ратѣи
кѣт улѣзѣл, кѣт удѣлѣ
тѣнѣк нуж изуадѣлѣ
й у грѣдытѣ нѣбылѣ
и нигуѣтѣ булкѣ
мѣйка й фубѣуѣ мѣйка
щѣ мѣ зѣкулы мамо
яла аз ны сѣм знѣялѣ
кѣку мѣйку дѣ гу нѣправымы
инѣ зѣ кракѣтѣ мы гу улѣлѣ
инѣ зѣ плѣуѣтѣ
й у бѣлгарѣ мы гу зѣрывылѣ

прѣбыл съ нущѣ
сѣтъ ратая стѣнѣлы
яла Тудур гу нимѣ
къде мы й мамо Тудура
я сѣтъ чѣоче ми свѣрѣль и трѣгнѣль
сѣл булкѣ сѣс кракѣтъ
сѣс крѣкѣтъ у бѣлгѣрѣ удрый
и булкѣта у глѣуб сѣ бый

Стъпи Добри, стъпи Добри
на белият камък

стъпи Добри, стъпи Добри
на белият камък

диту падна, диту падна
там да мъ зрувите

диту падна, диту падна
там да мъ зрувите

~~куйту й грешини куйту й грешини~~

на главата, на главата

чъркуъ нъпръветы мы

на глѣубѣть, на глѣубѣть

чъркуъ нъпръветы мы

куйту й грешин /2/

й у чъркуъ дѣ улезы

нѣ сърцити /2/

лоза насадеты мы

куйту й гладын /2/

у луйзи да улезы

на кракатъ /2/

чышме нъпръветы мы

куйту й жѣдын /2/

и удѣ да мы искѣ

Сбуру иди лили и у лилнъ ты
дѣ дѣди мамо гѣлбѣия бур
гѣлбѣия бур мамо элѣнугу сукну
элѣнугу сукну мамо чѣрвинъ прѣстилкѣ
чѣрвинъ прѣстилкѣ мамо шытуту тулпанчѣ
шытуту тулпанчѣ мамо сынуту куланчѣ
дѣ сы тѣкѣлѣ лили дѣ сы прелѣ
лили тѣкѣлѣ лили, лили предѣлѣ лили
за дуанѣлѣ дѣне лили чѣры лактѣ
пустрей, лили, нѣ плѣтыщѣтѣ
ут ди съ зѣ, лили, туй пугу тѣле
прѣбѣрсѣ съ, лили, прѣз плѣтыщѣтѣ
быкнѣ плѣтнугу, прѣбы тѣлету
зѣрѣт тѣлету, зѣямы плѣтнугу

И уснуцы мѣнѣи малы бѣ
пукрѣи пусту шумѣ
И уснуцы сы мѣнѣи, малы бѣ
пукрѣи пусту шумѣ
там сы нѣмерѣи, малы бѣ
Инь шумѣ шуменкѣ /2/
И та сы дѣржеш, малы бѣ
Ино кушныче
И у кушнычту имѣ , малы бѣ
дор тры ябѣлки
яз И искѣи, малы бѣ
бар инѣчка
и та ны мы дады, малы бѣ
ныту пулвынкѣ
чы съ рѣсѣрдѣи, малы бѣ
И ут кунѣ сы слезѣи
Иньш я прѣгѣрнѣи, малы бѣ
дуѣш си я цѣлунай
и тѣи мы дады, малы бѣ
със кушнучту
и тѣи мы зѣрѣчѣ , малы бѣ
и зѣ утрѣ вичѣр

Ах мерак, мило маму пак мерак
туз мерак ще ме мине затупи
куйту се зими маму със мерак
със мерак мамо либи със любов
булчетата да му ѝ маму циганки
на ниму се струва църкиня
къщите да му се маму колиби
на ниму се струват маму пълете

Ах мерак мило маму пак мерак
туз мерак ще ме мине заруви
куйту се зими маму без мерак
без мерак маму без любов
булчетата да му ѝ маму църкиня
на ниму се струва циганка
къщите да му се маму пълете
на ниму се струват маму кулиби

Ах мерак милу маму пак мерак
туз мерак ще ме мине затупи

Залибил Стуян , мъръ, три моми
три моми три попски дъщъри
първѣтъ писму, мъръ, пружаждееш
да дуди Стуян, мъръ, да дуди
гулему луйзи , мъръ, да уѡбри
турѣтъ писму, мъръ, пружаждееш
да дуди Стуян, мъръ, да дуди
гулема нива, мъръ, да ужъни
трикята писму, мъръ, пружаждееш
да дуди Стуян, мъръ, да дуди
да купи златнѣ, мъръ, си лулкя
да гуды уѡтрѣ, мъръ, мѡску дѣтенцѣ

Библиография

- История на България, том I, 1954, изд. БАН, инст. за ист. София
- История на България, том I, 1961, изд. БАН, инст. за ист. София
- Милетич "Сборникъ за народни умотворения" изд. Българ. нър. дружество книга XIX София 1903 г.
- Стойко Стойков "Българска диалектология" изд. Наука и изкуство София 1956 г.
- Български език, изд. на БАН, София, 1963 г.
- Регистър за кръщавания, черквата от Попещ-Леордени
- Регистър за умрели, черквата от Попещ-Леордени
- V.A. Urechea, Istoria Românilor, București 1934
- Istoria României
- George Florescu, Notițe istorice cu privire la satele Popești-Conduratu și Popești-Români